

در گفتگو سید محمدباقر غروی نخجوانی، از مدیران اجرایی و عملیاتی بازارهای سرمایه ای می خوانید:

آموزش سواد مالی به کودکان یا خرید قلک؟

بهترین زمان برای یادگیری از نظر کارشناسان دوران کودکی است. این آموزشها حتی از سه سالگی قابل اجرا هستند که توسط والدین به کودکان منتقل می شود. بنابراین والدین می توانند از طریق آشنایی با روشهای صحیح آموزش مالی به کودکان، آنها را برای توانمند شدن به لحاظ مالی در بزرگسالی آماده کنند.

به گزارش خبرنگاران گروه فرهنگ، هنر و رسانه گزارش خبر، سید محمدباقر غروی نخجوانی، از مدیران اجرایی و عملیاتی بازار سرمایه و عضو هیئت مدیره چندین شرکت سرمایه گذاری و مشاور شرکتهای فعال در حوزه بازار سرمایه و هلدینگها است. نخجوانی علاوه بر این تجربیات، در موسسه ای که خود بنیان گذار آن است در زمینه فرهنگ سازی و آموزش سواد مالی فعالیت می کند. او معتقد است هیچگاه برای آموزش مالی دیر نیست و در هر سنی می توان برای بهبود کیفیت زندگی خود اقدام کرد. در ادامه گفتگویی با ایشان در زمینه سواد مالی داریم که می تواند پاسخگوی برخی از سوالات ما در این زمینه باشد.

تعریف شما از سواد مالی چیست؟ و چرا یادگیری آن ضروری است؟
وقتی صحبت از سواد مالی می شود چون خیلی از افراد آشنایی چندانی با این مفهوم ندارند، تصور می کنند سواد مالی به معنای یادگیری فرمولهای پیچیده ریاضی است. در حالی که اینطور نیست؛ سواد مالی یعنی اینکه دودوتا چهارتای مالی زندگی مان را یاد بگیریم و عادات درست مالی و مهارت های ساده ای را در خودمان پرورش بدهیم تا بتوانیم امور مالی یا بهتر بگوییم جیب مان را مدیریت کنیم. اما در مورد اینکه چرا یادگیری آن ضروری است جواب مشخص است چون در دنیای امروز اگر کسی مهارت مدیریت پول و دانش کافی برای استفاده از پول را نداشته باشد بدون شک نمی تواند خود را با شرایط اقتصادی - مثل شرایط تورمی - هماهنگ کند و ممکن است این مساله آسیب های مالی جدی را ایجاد کند. بنابراین هر فردی برای گرفتن تصمیمات مالی درست و مدیریت زندگی مالی اش نیاز به دانش مالی دارد. چرا آدمها به یادگیری سواد مالی اهمیت چندانی نمی دهند؟ به صورت کلی ما زمانی به یک موضوع اهمیت می دهیم که در گام اول با آن موضوع آشنا شویم و در گام بعد ضرورت آن را حس کنیم. متأسفانه در دوران مدرسه و حتی دانشگاه و سایر دوره های آموزشی، اهمیت چندانی به پول و اصول مدیریت مالی داده نشده است بنابراین بسیاری از ما تبدیل به تحصیل کردگانی همیشه مقروض شده ایم؛ بدون آنکه آموزشی در مورد مسائل پولی و مالی دیده باشیم. واقعیت این است که یک موضوع هر قدر هم مهم باشد تا زمانی که به آن پرداخته نشود، اهمیت آن برای مردم آشکار نمی شود. البته اوضاع رو به بهبود است و موسسات خصوصی اقدامات خوبی را برای گسترش این دانش آغاز کرده اند. مهم این است که بدانیم با یادگیری می توانیم تغییرات مثبتی را در زندگی خود ایجاد کنیم.

چه زمانی بهترین موقع برای شروع و یادگیری آموزشهای مالی است؟
هیچگاه برای یادگیری دیر نیست. شما ممکن است فرد جوان، میانسال و بازنشسته باشید. در هر سنی که قرار دارید باید با استراتژی های مالی مناسب سن و سرمایه خود شما آشنا باشید. به عنوان مثال؛ دوران جوانی باید به افزایش ثروت فکر کنیم و ریسک بیشتری انجام دهیم، زیرا فرصت جبران بیشتری داریم. یا استراتژی مناسب در میانسالی؛ از یک طرف افزایش ثروت و از طرف دیگر اقدام جدی برای چیدن برنامه بازنشستگی مان است. دوران بازنشستگی هم استراتژی خودش را دارد. در دوران بازنشستگی ما در حال خرج ثروتی هستیم که سالها برایش تلاش کرده ایم. بنابراین نمی توانیم ریسک های خیلی بزرگ انجام دهیم. با توجه به مخارج این دوران و ظرفیت جسمی و روحی خود باید محتاطانه تر رفتار کنیم تا به مشکل برنخوریم.

در حال اما بهترین زمان برای یادگیری از نظر کارشناسان دوران کودکی است. این آموزشها حتی از سه سالگی قابل اجرا هستند که توسط والدین به کودکان منتقل می شود. بنابراین والدین می توانند از طریق آشنایی با روشهای صحیح آموزش مالی به کودکان، آنها را برای توانمند شدن به لحاظ مالی در بزرگسالی آماده کنند.

آموزش مالی به کودکان یکی از مهم ترین توانمندی هایی است که والدین نباید نسبت به آن بی تفاوت باشند. با توجه به محدودیت های منابع آموزشی در این زمینه چه کاری می توان انجام داد که به درک درستی از امور مالی شخصی برسیم و زندگی مالی مان را بهتر مدیریت کنیم؟

می توانیم آموزش ببینیم. امروزه کتابها، مجلات و منابع رایگان فراوانی به صورت آنلاین در دسترس ما قرار دارد که به موضوع سواد مالی می پردازند. خیلی از موسسات نیز دوره های آموزشی برگزار می کنند. مشاوره و گفتگو با افراد موفق هم می تواند روش خوبی برای افزایش دانش مالی باشد. مهم این است که نسبت به این مسأله ی مهم بی تفاوت نباشیم و از هر راهی که می توانیم دانش خود را افزایش دهیم. شرایط اقتصادی پیچیده است و باید بتوانیم همگام با اوضاع اقتصادی گام برداریم و برای تغییرات آماده باشیم و بتوانیم عکس العمل مناسبی نشان دهیم. بهبود اوضاع مالی، نه تنها کیفیت مالی زندگی را افزایش می دهد بلکه می تواند ذهن ما را نیز از استرس رهایی دهد و روابط ما با اطرافیان مان را نیز بهبود دهد.

به نظر شما چرخه ثروت و فقر و شاید بهتر باشد بگوییم موفقیت یا عدم موفقیت مالی، چگونه شکل می گیرد؟
برخی افراد فکر می کنند که داشتن یا نداشتن پول، شرط لازم و کافی برای موفقیت یا عدم موفقیت مالی است. یعنی معتقدند تنها کسانی به موفقیت مالی می رسند که والدین ثروتمند داشته اند و در غیر این صورت هیچ شانسی برای موفقیت ندارند. در حالی که واقعیت اینگونه نیست. تحقیقات نشان داده نیمی از افراد ثروتمند جهان، خانواده ثروتمندی نداشته اند.

آنچه به این افراد کمک کرده که موفق شوند، تلاشی است که با دانش همراه کرده اند. بنابراین ابتدا باید نگرش درستی به امور مالی داشته باشیم. اگر فکر کنیم تلاش و مطالعه جواب نمی دهد و هیچ اقدامی هم نکنیم، در آغاز راه به خود باخته ایم. مسیر موفقیت مالی آسان نیست ولی طی نمودن آن غیرممکن نیست و تنها کسانی موفق می شوند که آگاهانه در این مسیر گام بردارند.

شما به عنوان کارشناس مالی و کسی که سالها در این زمینه کار کرده، می توانید منبعی را برای مطالعه بیشتر معرفی کنید؟

بله. یکی از سایت‌هایی که به‌طور ویژه به موضوع سواد مالی می‌پردازد سایت «علف خرس» است. در این سایت آموزش‌های زیادی در زمینه‌های مدیریت مالی شخصی (شامل بودجه‌بندی، مدیریت هزینه و خرج، پس‌انداز، سرمایه‌گذاری)، روانشناسی و موفقیت مالی، آموزش سواد مالی به کودکان، آموزش سواد مالی به خانم‌ها و خرید هوشمندانه دسترسی داریم. انتشار مجله چاپی «راهنمای سرمایه‌گذاری» و نشریه الکترونیک «نقشه‌وزیری» که اولین نشریه چند رسانه‌ای در زمینه سواد مالی است، از دیگر امکاناتی است که در این سایت در دسترس است.